

Det rullende gresskaret

- En fortelling fra Iran

Kartą viename Irano kaimelyje gyveno senutė. Netoliese to kaimelio stūksojo gūdi, kupina pavojų giria. Senutė turėjo dukterį, kuri buvo ištekėjusi ir gyveno anapus girios. Ji labai ilgėjosi dukters ir vieną dieną, Eid.

Det var en gang en gammel dame som bodde i en bitte liten landsby ved siden av en stor og farlig skog i Iran. Hun hadde en datter som var gift og bodde på den andre siden av skogen. Hun savnet datteren sin og en dag bestemte hun seg for å dra og besøke henne til Eid.

Senutė susikrovė ryšulį lauktuvių, apsiavė batus, apsivilko ilgą juodą gėlėtą čadrą.

Eidama ji traukė dainą:

Alå doxtar balå qorbunatam man, be ghorbat rafti o heirunatam man

(Mano mylimoji dukrele, ištekėjai tolimai, pasiilgau tavęs labai labai).

For å komme dit, måtte hun krysse den farlige skogen. Hun gjorde i stand en skreppe med mat, tok på seg sko og sin lange svarte blomstrede chador, og dro av sted. Hun gikk og gikk, helt til hun forsvant dypt inni skogen. Mens hun gikk sang hun:

Alå doxtar balå qorbunatam man, be ghorbat rafti o heirunatam man.

(Min kjære datter jeg elsker deg, du har dratt til et fremmed sted og jeg leng-ter etter deg.)

Taip senutė ėjo, kol priėjo girios vidurį.

Staiga, kur buvęs kur nebuvo, senutei prieš akis išdygo vilkas. Toji net nustėro iš baimės.

Niam, niam niam, tai gardus kąsnelis,- prašneko vilkas. Jam net seilė ištįso.

Senutė, sukaupusi drąsos likusčius, išlemeno: *«Koks čia iš manęs kepsnys, Aš liesa kaip šakalys, Jei mane prarysi, Vis tiek alkanas paliksi»*.

Vilkas godžiai nurijęs seilę atrėžė: «O, ką man daryti? Aš esu labai alkanas!»

O senutė - jam: *«Pas dukrelę leisk nueit ir atšvęsti leiski Eid»*.

Kai sugrįšiu atgalios, būsiu valgius ryžių ir mėsos,

Būsiu kąsnis tau riebūs ir tu liksi gan sotus» Vilkui patiko ši mintis ir šis liepė jai pasiskubinti.

Senutė skuodė kiek kojos nešė.

*Alå doxtar balå qorbunatam man, be ghorbat rafti o heirunatam man
(Mano mylimoji dukrele, ištekėjai tolimai, pasiilgau tavęs labai labai).*

Plutselig var det en ulv som dukket opp foran den gamle damen, og hun stivnet til.

«Nam, nam, nam, for et deilig måltid,» sa ulven og siklet grådig.

Den gamle damen tok seg sammen og sa: «Jeg er da ikke deilig mat, jeg er tynn med mage flat. Kroppen min har lite fett, spiser du meg, blir du ikke mett.»

Ulven ble helt tørr i munnen og sa: «Hva skal jeg gjøre da, jeg er så sulten?»

Og gamle damen svarte: «La meg dra til min datter til Eid og spise ris med lammespyd. Når jeg har blitt tjukk og mett, kommer jeg som en deilig rett, som kan spises på ett brett.»

Det syntes ulven var en god idé og han ba den gamle dama om å skynde seg, for han var kjempesulten! Hun skyndte seg av gårde.

Staiga prieš ją iš medžio iššoko tigras. Šis išleido savo grėsmingus nagus ir sako: «Niam, niam niam, tai gardus kąsnelis!» Senutė, sukaupusi drąsos likučius, išlemeno: «*Koks čia iš manęs kepsnys, Aš liesa kaip šakalys, Jei mane prarysi, Vis tiek alkanas paliksi*».

Įtraukė tigras nagus ir sako: «O, ką man daryti? Aš toks alkanas!»

O senutė – jam: «*Pas dukrelę leisk nueit ir atšvesti leiski Eid.*

Kai sugrįšiu atgalios, būsiu valgius ryžių ir mėsos,

Būsiu kąsnis tau riebus ir tu liksi gan sotus».

Tigras taip pat paleido senutę ir paragino paskubėti, o pats pasiliko laukti jos grįžtant.

Senutė skubėjo toliau.

Alå doxtar balå qorbunatam man, be ghorbat rafti o heirunatam man

(Mano mylimoji dukrele, ištekėjai tolimai, pasiilgau tavęs labai labai.)

Plutselig kom det en tiger og hoppet ned fra et tre foran henne. Tigeren viste fram de skarpe klørne sine og sa: «*Nam, nam, nam, for et deilig måltid!*». Igjen svarte gamle dama: «*Jeg er da ikke deilig mat, jeg er tynn med mage flat. Kroppen min har lite fett. Spiser du meg, blir du ikke mett.*»

Da forsvant tigerens klør inn i potene og han sa: «*Hva skal jeg gjøre da? Jeg er så sulten!*»

Igjen, svarte gamle dama: «*La meg dra til min datter til Eid, og spise ris med lammespyd. Når jeg har blitt tjukk og mett, kommer jeg som en deilig rett, som kan spises på ett brett.*»

Tigeren gikk med på det og ba henne skynde seg tilbake, fordi han var veldig sulten. Den gamle konen skyndte seg av sted.

Staiga, kur buvęs, kur nebuvo jai kelią pastoję liūtas. Ir šis pašiaušęs karčius suriaumojo: «Niam, niam niam, tai gardus kąsnelis!»

O senutė, sukaupusi paskutinę drąsą, sako jam:

Palauk! Man būtų didelė garbė būti suėstai liūto - miško karaliaus! Tačiau karalius yra nusipelnęs daug gardesnio kąsnio, - ir toliau tęsė: «*Koks čia iš manęs kepsnys, Aš liesa kaip šakalys, Jei mane prarysi, Vis tiek alkanas paliksi*».

Liūtas pasiklausė senutės, nuleido gaurus ir sako:

«O, ką man daryti? Aš neėdęs jau visa savaitė!» O senutė jam: *Pas dukrelę leisk nueit ir atšvesti leiski Eid.*

Kai sugrįšiu atgalios, būsiu valgius ryžių ir mėsos,

Būsiu kąsnis tau riebus ir tu liksi gan sotus.

Ir liūtui patiko ta mintis. Jis taip pat sutiko senutę paleisti ir pažadėjo palaukti jos sugrįžtant.

Alå doxtar balå qorbunatam man, be ghorbat rafti o heirunatam man

(Mano mylimoji dukrelė, ištekėjai tolimai, pasiilgau tavęs labai labai).

Plutselig var det en løve som stod og brølte rett i ansiktet på den gamle dama, mens manken hans strittet til alle kanter.

«Vent! Det er en ære for meg å bli spist av løven - skogens konge! Men kongen fortjener da et bedre måltid,» sa den gamle dama og fortsatte:

«Jeg er da ikke deilig mat, jeg er tynn med mage flat. Kroppen min har lite fett, spiser du meg, blir du ikke mett.»

Da løven hørte dette, falt manken slapt rundt hodet hans og han sa:

«Hva skal jeg gjøre? Jeg har ikke spist på en uke!»

Som vanlig svarte gamle dama: «Jeg er da ikke deilig mat, jeg er tynn med mage flat. Kroppen min har lite fett. Spiser du meg, blir du ikke mett.» Og løven, som syntes dette var en god idé, lovte å vente til hun var tilbake.

Saulei nusileidus, jau su pirmąją tamsa, senutė pasiekė dukters namus. Ši taip apsidžiaugė pamačiusi dukrą, kad pamiršo visus kelionės nuotykius.

Septynias dienas ir septynias naktis svečiavosi ir vaišinosi, bet štai, atėjo atsisveikinimo diena.

Staiga ji prisiminė visus tuos baisius žvėris, laukiančius jos grįžtant. Senutė viską apsakė savo dukrai ir abi ėmė sukti galvas kaip išsigelbėti.

Da det hadde blitt mørk, kom den gamle dama endelig fram til datteren sitt hus. Hun ble så glad av å se datteren sin at hun glemte alt som hadde skjedd på veien. Hun ble hos sin datter i syv dager og syv netter og spiste masse god mat. Så kom dagen da hun skulle ta farvel. Plutselig husket hun alle de farlige dyrene som ventet på henne langs veien og ville spise henne, og fortalte dattera si om dette. De satt seg ned og begynte å tenke.

Staiga joms kilo išganinga mintis....

Juodvi nuvažiavo į turgų, parsigabeno didžiulį moliūgą,
nuplovė jo viršų ir išskabtavo vidų.

Plutselig fikk den idé: De dro til basaren og kjøpte et stort gresskar og tok det med seg hjem. De skar ut et
lokk ut av toppen. Også tok de fram skje, gaffel, hakke og spade, og gravde ut innholdet. De gravde og
gravde og gravde, helt til det ble et tomrom inni gresskaret. Så tok den gamle damen skreppen sin og
hoppet inni gresskaret.

Tuomet senutė pasiėmusi savo nešulį įšoko moliūgo vidun, o dukra uždengė viršų. Duktė pasikvietusi vyrą bei keletą kaimynų įsiūbavo moliūgą ir parideno tolųn.

Datteren la på lokket. Sammen med mannen sin og de andre i landsbyen rullet de gresskaret av. sted Gresskaret rullet og rullet og rullet og forsvant dypt inni skogen.

Moliūgas įsibėgėjęs riedėjo, riedėjo, kol pradingo miško tankmėje.

Moliūgas įsibėgėjęs riedėjo, riedėjo, kol pradingo miško tankmėje.

Staiga trinktelėjo senutė galva į moliūgo sieną. Moliūgas sustojo, mat liūtas pakišo koją.

Šis ir klausia:

«Ei tu, riedantis moliūge, gal tu matei drūtą, privalgiusią senutę einančią keliu?»

«Ne, prisiekiu, nemačiau. Paridenk mane toliau», - atsakė senutė iš moliūgo vidaus.

Liūtas nusiminė ir kojos spyrių parideno moliūgą tolyn.

Plutselig traff hodet til den gamle dama gresskarveggen. Det var løven som hadde stanset gresskaret med den ene foten sin. Løven så på gresskaret og spurte:

«Rullende gresskar, fortell meg: Har du sett en fet dame på din vei?»

«Nei walla, rull meg, trill meg, herifra,» svarte den gamle damen inni gresskaret.

Og løven sparket og rullet gresskaret fort av sted.

Bumt! Šį kartą tigras sustabdė moliūgą ir klausia:

«Ei tu, riedantis moliūge, gal tu matei drūtą, privalgiusią senutę einančią keliu?»

«Ne, prisiekiu, nemačiau. Paridenk mane toliau», - išgirdo jis sakant moliūgą ir nusiminęs parideno jį tolyn.

«Dunk!» Denne gangen var det tigeren som hadde stoppet gresskaret. Tigeren spurte:

«Rullende gresskar, fortell meg: Har du sett en fet dame på din vei?»

«Nei walla, rull meg, trill meg, herifra,» hørte han gresskaret si, så han rullet gresskaret av sted.

Bumt! Dar kartą senutė trenkėsi galva į moliūgo sieną. Šį kartą vilkas snukiu sustabdė moliūgą. Vilkas apuostė moliūgą ir klausia:

«Ei tu, riedantis moliūge, gal tu matei drūtą, pavalgiusią senutę einančią keliu?»

«Ne, prisiekiu, nemačiau. Ridenk mane toliau», - atasakė moliūgas.

«Dunk!» Igjen traff hodet til gamle dama gresskarveggen. Nå var det ulven som hadde stanset gresskaret med snuten sin. Ulven sniffet på gresskaret og spurte:

«Rullende gresskar, fortell meg: Har du sett en fet dame på din vei?»

«Nei walla, rull meg, trill meg, herifra,» sa gresskaret.

Men ulven kjente igjen stemmen til den gamle dama. Med de skarpe tennene sine tok han opp lokket og hopet inni gresskaret. Men den gamle dama hadde laget et lokk på den andre siden av gresskaret også. Hun åpnet lokket og hoppet ut fra denne siden. Hun var rask og la lokket tilbake. Dermed fikk ulven lokket midt på snuten. Så skyndte hun seg til toppen av gresskaret og la på det lokket også. Nå var ulven innestengt i gresskaret.

Vilkas atpažino senutės balsą, savo aštriais dantimis atvožė dangtį ir įšoko į moliūgo vidų. Bet senutė buvo pasidariusi kitą išėjimą moliūgo sienoje. Ji tik šmurkšt, išlindo iš moliūgo ir užtrenkė dangtį vilkui prieš pat nosį. Tada ji greitai užšoko ant moliūgo viršaus ir uždengė viršutinį dangtį. Taip vilkas liko uždarytas moliūgo viduje, o senutė paviešėjusi ir sustiprėjusi iš visų jėgų paridenė moliūgą.

Moliūgas riedėjo, riedėjo ir nuriedėjo sau tolyn į tamsų gūdų girios slėnį.

Laiminga senutė grįžo namo, išsivirė sau arbatos ir toliau sau ilgai ir laimingai gyveno.

Den gamle dama, som hadde spist seg fet og sterk, samlet alle sine krefter og trillet gresskaret av sted, med ulven inni. Gresskaret rullet og rullet, og falt til slutt ned i en dyp, mørk dal.

Fornøyd og glad dro den gamle damen hjem og lagde litt te til seg selv.

Snipp snapp snute, så var eventyret ute.

Illustratør: Svetlana Voronkova

Se flere fortellinger på morsmal.no